

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 12 0 У 007168 19 Увп
Бања Лука, 29.4.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Едине Чупељић председника вијећа, Страхине Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз учешће Маје Савић као записничара, у управном спору по тужби Р. С., Министарство ... Р. С., заступан по Правобранилаштву Р. С. - Сједиште замјеника у Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 21.03/952.1-1138/18 од 30.10.2018. године тужене Управа ..., у предмету одређивања трошкова провођења Елабората експропријације у катастарском оперативу, одлучујући о захтјеву тужене за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 007168 18 У од 04.02.2019. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 29.4.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 007168 18 У од 04.02.2019. године се преиначава на начин да се тужба одбија као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба Правобранилаштво РС- Сједиште замјеника Б. изјављена против закључка Управа ..., Подручна јединица Б. број 21.12/952.1-1141/18 од 20.9.2018. године, а тим закључком је одређено да се трошкови првођења Елабората одређују у износу од 5.152,00 КМ и да падају на терет Р. С..

Уважење тужбе образложено је разлозима да из одредби Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћења података катастра непокретности и катастра земљишта („Сл. гласник РС“, број 92/09 - у даљем тексту :Закон о накнадама) на које се позива тужена у ожалбеном рјешењу не произлази обавеза тужиоца да плати трошкове провођења Елабората експропријације у катастарском оперативу јер се као странка у конкретном случају појављује републички орган у смислу члана 28 Закона о републичкој управи („Сл. гласник РС“, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16 и 31/18 - у даљем тексту: Закон) – Министарство..., а одредбом члана 8 став 1 тачка а) Закона о накнадама је прописано да су републички органи управе ослобођени плаћања накнаде за коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта који су неопходни за вођење поступка из оквира њихове надлежности, па како је тужилац - Министарство које је у овом случају републички орган, те да му је провођење Елабората експропријације у катастарском оперативу неопходно за провођење поступка експропријације непокретности по одлуци Владе РС број ... од 31.8.2018. године ради реализације пројекта изградње одбрамбеног насипа од поплаве ријеке Дрине јасно је да је тужилац ослобођен тих трошкова. Сматра да тужена погрешно тумачи одредбе Закона о накнади раздвајајући накнаду за услуге од накнаде за коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта, с обзиром да из самог тог закона јасно произлази да су услуге премјера и коришћења података једна цјелина, па чињеница да се у одредби

члана 8 став 1 тачка а) Закона о накнадама не користи термин услуге него само коришћење података не значи да је тужилац обавезан плаћати услуге премјера и катастра, па да су испуњени услови из одредбе члана 10 тачка 2 и 4 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС”, број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) за поништење оспореног акта.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужена побија наведену пресуду из основа садржаних у одредби члана 35 став 2 ЗУС. Истиче да је чланом 4 Закона о накнадама прописано да обавеза плаћања накнаде настаје подношењем захтјева за пружање услуга премјера односно за коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта, те да висину накнаде у складу са Одлуком о висини накнада за коришћење података и вршења услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове („Сл. гласник РС“, број 18712 и 27/12, у даљем тексту: Одлука, одређује Управа посебним закључком, па произлази обавеза првостепеног органа да по поднесеном захтјеву изврши обрачун те накнаде како је то и учињено у конкретном случају. Наведена накнада, у складу са одредбом члана 6 став 1 Закона о накнадама, представља њен приход и користи се за вршење послова предвиђених средњорочним програмом и годишњим планом послова премјера и успостављања катастра непокретности, одржавања премјера, катастра непокретности и катастра земљишта, имплементације, развоја и одржавања информационог и геоинформационог система, трошкове успостављања архива у електронском облику и трошкове за вођење поступка експропријације и утврђивања граница шума у државној својини. Даље наводи, да нижестепени суд изводи погрешан закључак у односу на тумачење одредбе члана 8 став 1 тачка а) Закона о накнадама којом је јасно прописано да су од плаћања накнаде за коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ослобођени републички органи управе за податке катастра непокретности који су им неопходни за вођење поступка из оквира њихове надлежности, што јасно значи да су ослобођени једино од плаћања накнаде за **коришћење података**, а нису ослобођени од плаћања накнаде за вршење услуга које су изазване и чије вршење од стране поступајућег органа је неопходно предузети поводом поднесеног захтјева, као што је овдје случај. На то упућује и одредба члана 1 поменутог закона којом је регулисано да се тим законом уређују услови, начин плаћања накнаде и начин утврђивања висине накнаде за вршење услуга премјера и коришћења података катастра непокретности и катастра земљишта, а чланом 8 тог закона је јасно прописано да су **ослобођени од плаћања накнаде коришћења података** катастра републички органи. У конкретном случају, Министарство ... је по Правобранилаштву поднијело захтјев за провођење Елабората експропријације у катастарском оперативном раду, а све ради припремних радова у сврху експропријације непокретности утврђених одлуком Владе од 31.8.2017. године, што несумњиво указује да се ради о услузи, а не о коришћењу података за коју се плаћа накнада утврђена Одлуком. Напомиње, да је овакав став заузео Врховни суд РС у пресуди број 11 0 У 017569 16 Увп од 23.01.2019. године, као и Окружни суд у Бањој Луци и Приједору у више пресуда. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи или укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужилац у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна и предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, одговор тужиоца и побијану пресуду, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу члана 39 ЗУС, одлучено је као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да су тачком 1 диспозитива закључка РУГИПП, Подручна јединица Б. број ... од 20.9.2018. године одређени трошкови провођења Елабората експропријације у катастарском оперативу ради реализације пројекта изградње одбрамбеног насипа од поплаве ријеке Дрине а) диоба (315 парцела x 16,00 КМ у износу од 5.040,00 КМ) и б) пријавни лист А у износу од 112,00 КМ или укупно 5.152,00 КМ који падају на терет тужиоца будући да је захтјев поднијело Правобранилаштво Р.С. у име Р. С., Министарство Оспореним актом је одбијена жалба, а побијаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна.

Стоји чињеница да је Министарство ... Р.С., републички орган управе у смислу одредбе члана 28 Закона, али у конкретном случају ради се о накнади за вршене услуге (цијепане парцела и сачињавање пријавног листа А), а не о коришћењу података катастра непокретности у смислу одредбе члана 8 став 1 тачка а) Закона о накнадама, па је погрешан став из побијане пресуде да је Министарство као орган републичке управе ослобођено обавезе плаћања услуге због чега је тужена правилно оспореним актом одбила жалбу Правобранилаштва РС као неосновану.

Не стоје ни наводи нижестепеног суда да коришћење података и вршење услуге треба посматрати као једну цјелину, јер се ради о двије потпуно одвојене радње и правилно је Законом о накнадама регулисано да републички органи **неплаћају накнаду за коришћење података катастра** непокретности и катастра земљишта **али да плаћају накнаду за вршење услуга** јер вршење услуге подразумијева предузимање одређених радњи (у овом случају цијепане парцела и израду пријавног листа А) које трошкове сноси подносилац захтјева у смислу тачке 2 и 3 Одлуке.

Стога правилно тужена у захтјеву истиче да је нижестепени суд побијану пресуду донио неправилном примјеном материјалног права због чега су испуњени услови да Врховни суд захтјев тужене уважи, побијану пресуду преиначи на начин да тужбу одбије као неосновану јер нису испуњени услови из члана 10 ЗУС за поништење оспореног акта.

Из наведених разлога, тужена се правилно позива на пресуду Врховног суда број 11 0 У 017569 16 Увп од 23.01.2019. године, у којој је, о овом питању, изражен исти правни став.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужене, на основу одредаба члана 40 став 1 и 2 тог закона уважава, побијана пресуда преиначава на начин како је то одлучено у изреци ове пресуде.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић